

Toplantı Tutanağı	Türkiye'de 8 Belediye için İçme Suyu Temini Projelerinin Hazırlanmasına Yönelik Teknik Destek
Başlık	Erzincan Belediyesi Atıksu Bertarafı İyileştirme Projesinin Olası Çevresel Etkileri Hakkında Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı
Tarih	22 Mayıs 2009, 10.00
Yer	Erzincan Belediyesi
Katılımcılar	Sn Yüksel ÇAKIR, Erzincan Belediye Başkanı, Sn Adnan GÜLER, Erzincan Belediyesi Başkan Yardımcısı, Sn Yunus KOÇYİĞİT, Erzincan Emniyet Müdürlüğü, Şube Müdürü, Sn Erdinç KÜÇÜKKAYA, İnşaat Mühendisi, Sn Fatih ÇAĞLAR, Ticaret Odası Üyesi, Sn Said SAYGÜN, Çayırılı ilçesi meclis üyesi, Erzincan Halk Sağlığı Personeli, Sn Halime KELEŞ, Meclis Üyesi, Sn Gürbüz OKTAY, Erzincan Belediyesi Su ve Kanalizasyon Müdürü, Fidem İlköğretim Okulu Öğrencileri, Sn Nahit Ozan Tunçkılıç Su Konsorsiyumu, Basın Erzincan Halkı, (toplam yaklaşık 120 kişi)
Hazırlayan	Sn K. Banu GÖLE (DEGOL)
Dağıtım	Su Konsorsiyumu, Erzincan Belediyesi

Erzincan Belediyesi Atıksu Bertarafı İyileştirme Projesinin Olası Çevresel Etkileri Hakkında Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı

1 Giriş

Erzincan Belediyesi Atıksu Bertarafı İyileştirme Projesinin Olası Çevresel Etkileri Hakkında Halkın Bilgilendirilmesi Toplantısı 22 Mayıs 2009 tarihinde Erzincan Belediyesi toplantı salonunda yaklaşık 120 kişinin katılımıyla gerçekleştirildi.

Toplantıya başkanlık eden Erzincan Belediye Başkan Yardımcısı Sn. Adnan Güler'in açılış konuşmasıyla toplantıyı açarak toplantının amacının Erzincan Atıksu Bertarafı İyileştirme Projesinin olası çevresel etkileri ve bu etkileri hafifletici önlemler hakkında Erzincan halkının bilgilendirilmesi ve projenin çevresel etkileri ile bu etkilere ilişkin önerilen önlemler hakkındaki görüşlerin alınması olduğunu ifade etmiştir. .

2 Projenin Çevresel Etkileri Üzerine Sunum

Danışman N. Ozan TUNÇKILIÇ tarafından halkın bilgilendirilmesi için projenin genel özelliklerini ve alınacak çevresel önlemleri anlatan bir sunum yapıldı. (Yapılan sunumun bir kopyası halkın bilgilendirilmesi toplantısının tutanaklarına eklenmiştir).

3 Sorular ve Cevaplar

Sunumların tamamlanmasının ardından katılımcılar aşağıda belirtilen soruları yönelttiler:

S 1. Yunus KOÇYİĞİT, Erzincan Emniyet Müdürlüğü Şube Müdürü
Bu çalışmanın kurum ve evlere bir maliyeti, masrafı olacak mı?

C 1. Adnan GÜLER, Erzincan Belediye Başkan Yardımcısı
Bu çalışma sonucu kurumlara veya abonelere yansıtacak bir bedel yoktur, ancak Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından Avrupa Birliği çevre müktesebatına uyum açısından yeni çıkacak uyum yasaları ve bu yasalar çerçevesinde alınacak katkı payları dışında bizim projemiz herhangi bir ilave bedel içermiyor.

S 2. Cansu, Fidem İlköğretim Okulu Örgencisi
Bu projeyi yaparken çevreye nasıl zarar vermemeyi düşünüyorsunuz?

C 2. Adnan GÜLER, Erzincan Belediyesi Başkan Yardımcısı
Dünyadaki bütün sistemler gözden geçirilip, iki yıla yakındır bu projeye ilgili FOPİR-Mastır Plan, Fizibilite çalışmaları dünya standartlarında yapıldı, yani dünyada ileri teknolojiler neyi nasıl yapıyor ise biz Erzincan Belediyesi olarak bunların hepsini, Su Konsorsiyumu, Çevre Bakanlığı, İller Bankası, Devlet Su İşleri, Avrupa Birliği Türk Delegasyonu, Avrupa Birliği Merkezi Finans ve İhale Birimi ve bu proje içerisinde yer alan diğer kuruluşlarla birlikte bu konuların hepsini detaylı bir şekilde değerlendirdik, dünyadaki gelişmiş ülkelerin en son teknolojileri ile bu işi yapmaya çalışıyoruz ve geçici olarak da olsa çevreye zararımız olacak yani kazılar yapılacak, sondajlar yapılacak, fakat bu çalışmalar eko-sisteme hiç bir kalıcı zarar vermeyecek, gürültü kirliliği gibi çevreye verdiğimiz zararların hepsi en alt limitte olacak. Ama en önemlisi atık suyu arıtırken ve katı atık sistemlerinde çevreye zarar vermek istemiyoruz, çünkü bunların çevreye verdiği zararlar kalıcı olmakta ve uzun süre etki göstermektedir. Dolayısıyla ile bizim arıtma sistemimiz bir biyolojik reaktör iki tane de ek reaktörle birlikte ileri arıtmı içerecek bir yapıda olacaktır.

S 3. Ece, Fidem İlköğretim Okulu Örgencisi
Cansuyu ile ilgili arkadaşımın sormuş olduğu soruya bende bir şey eklemek istiyorum, çevreye en az zarar vermek için teknolojiyi nasıl kullanacaksınız?

C 3. Ozan TUNÇKILIÇ, DEGOL, Çevre Mühendisi
Ben Çevre Mühendisiyim, Erzincan Belediyesinin Çevresel Etki Değerlendir

me Raporunu ben hazırladım. Bu kapsamda biz çevre mühendisleri bir proje yapılmadan önce rapor hazırlarken bütün bilgileri derleyip toplayıp değerlendirmeler yaparız, her birim için gürültü için toz için atık yağdan tutun katı atığa kadar kullanılacak su miktarına kadar her şeyin bir hesabı vardır, her hesabın sonucunda çıkan atıkların azaltılması için de bir önlem vardır. Biz raporda bu önlemleri tespit ettik.

Hazırlamış olduğumuz önlemleri teker teker yazıyoruz ama bir kaçından şöyle bahsedebilirim, bir kazı yapılacak, borular döşenecek, bunların döşenmesi sırasında toz oluşumunu tamamen engelleyemezsiniz ama bunu en aza indirebilirsiniz, kazacağınız alanda önceden sprey sulama yaparsınız, buna ilave olarak kamyonlar oradaki toprağı alıp bir yere götürüp depolayacak bu depolama esnasında kamyonların geçeceği yol toprak ise, toprak yol her zaman toz oluşumuna neden olur, kamyonun üstünde yüklenmiş olan toprak tozmasın diye kamyonun üstü tamamen branda ile örtülecek ve de gidilecek nakliye güzergahı ise toz oluşmasın diye sulanır. O sistemle yol günde iki defa sulanacak, toz oluşumunu tamamen engellemek mümkün değil, minimum seviyeye indireceğiz.

Adnan GÜLER

Sn. Tunçkılıç'ın söylediklerine ilave olarak belirtmek isterim ki, özellikle merak edenler için internet sitemizde bu projenin tanıtım dosyası ve bütün bilgiler verilmiştir, bu dosyalar pdf formatında oradan bakabilirsiniz, indirebilirsiniz, bununla ilgili biz sınıfınıza bir kitapçık da hediye edeceğiz.

S 4. Salih KARA

Katı atıkları toplarken katı atıklardan kaynaklanan sızıntıları nasıl önlemeyi düşünüyorsunuz? Atıksu projesi sadece Erzincan merkez il sınırları içerisinde mi olacak? Yoksa ilçeleri de buna dahil etmeyi düşünüyor musunuz? İlçelerimizden ve köylerimizden katı atıkları toplayıp proje kapsamında değerlendirmeyi düşünüyor musunuz? Bir pet şişenin doğada üç bin yıl kaldığını düşünürsek eğer, pet şişeleri nasıl değerlendirmeyi düşünüyorsunuz? Tıbbi katı atıkları nasıl değerlendirmeyi düşünüyorsunuz?

C 4. Adnan GÜLER

Adnan Bey, Salih Bey'in birçok soru sorduğunu fakat bu sorulara teker teker detaylı bir şekilde cevap vermenin, toplantıya ayrılan süre açısından mümkün olmadığını belirtmiş bu nedenle soruların cevaplarını içerecek genel bir açıklama yapmıştır.

Biraz önce bahsettim konuşmamda biz Erzincan Belediyesi önderliğinde, Erzincan Valiliğini de işin içine katarak, Tüm ilçe ve belde belediyeleri de işin içine katarak, Erzincan Yerel yönetimler birimini kurduk. Biliyorsunuz, bu birliğin kurulmasındaki en temel gayelerden birisi il bazında atık yönetim birimini oluşturmak, inşallah bu yoldaki çalışmalar -sizde sekreteryasını yürüttüğünüz çalışmalar-devam ediyor edecek.

Atkısı ile ilgili şunu söyleyebilirim, etrafımızdaki yakın belediyeler, Demirkent ve Geçit bizim sistemimize bağlı, Kavakyolu, Çukurkuyu, Yalnızbağ ve Ulular beldeleri sisteme bağlanacak.

Çevre Bakanlığı tarafından finanse edilen bir başka projemiz devam ediyor, ortak hat yapım işine yakın bir zamanda başlanacak, planlamalar gerekiyor, tabi ki o zaman tüm atık sular bizim arıtma tesisimize taşınmış olacak. Bölgedeki uygun olanlar bu çerçevede içerisinde düzenlenecek ve değerlendirilecek.

Katı atıkla ilgili konuda ben konuşmak istemiyorum, çünkü bu konunun dışında, biraz öncede söylediğim gibi konu daha netleşmiş değil, bunlar netleşince sayın Başkanımız hem sizlere hem kamuoyuna çok daha detaylı bir açıklamada bulunacak ve bu açıklamalar çözüm noktasında olacak, inşallah önemli bir adım atacağız bu konuda.

Tıbbi atıklarda bahsettiğimiz diğer projenin içinde olacaktır, tıbbi atık bertarafı ile ilgili çalışmalarımız tüm atıklarla ilgili çalışmalarımız devam ediyor ve bu çalışmalar dünya standartlarında Avrupa Birliği müktesebatına uygun bir şekilde yürütülüyor, hedefimiz dünya standartlarına ulaşmak, projemizi Çevre Bakanlığımıza anlattık. Onlar da “bu proje Türkiye’de model olabilecek bir projedir” dediler. Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü bu proje ile ilgili olarak bize ciddi bir destek vereceklerini beyan ettiler. Bu kadarını söyleyebilirim.

S 5. Erdiñ KÜÇÜKKAYA, inşaat mühendisi

2040 Yılına kadar kurutilek kuyularının kapasitesinin artırılacağını duydum, neden kaynak suyundan içme suyunu temin etmiyoruz? Kaynak suları için bir çalışmanız oldu mu? Neden sondaj kuyusu kullanıyoruz? Üretimi maliyet açısından fazla oluyor.

Erzincan Halk Sağlığı Personeli: Erzincan Belediyesinin Kurutilekten sağladığı su da kaynak suyu, Beytahtından sağladığı su da kaynak suyudur.

C 5. Adnan GÜLER

Tabi bu kaynak suları bölgede çok zengin gibi gözüküyor ama, biz Çarhenek suyunu 4-5 yıl boyunca izledik, buradan su almayı planladık ama bu suyun da arıtılmadan alınması mümkün değildi. Dolayısı ile içme suyunu arıtma hem çok pahalı bir işlem, sürdürülebilirlik açısından da sıkıntılar var, kalite açısından sıkıntılar oluştu, yazın 6 ay 5 ay sulamada kullanılıyor debi çok düşüyor, halbuki bizim yazın su ihtiyacımız daha üst düzeylere çıkıyor, daha fazla bir su ihtiyacımız oluyor. Dolayısı ile bu Opsiyonların hepsi değerlendirildi. Değerlendirmeler sonucunda, ekonomik olan sürdürülebilir açısından problemi olmayan ayrıca Avrupa Birliğinin tanıdığı standartlarda bizim hem Kurutilek hem de Beytahtı kaynaklarımızdan aldığımız sular akredite laboratuvarlarında yapılan analizler sonucu Hiçbir işleme tabi tutulmadan içilebilecek kalitede, düzensizlikte sular.

Zaten bu toplantıda bizim hassasiyetimiz şudur ki bu yer altı sularını kirletmeden uzun süre kullanabilmeliyiz. Bunu Mutlaka Başarmalıyız. Özellikle bu çevresel konulardaki hassasiyetimiz de bunu içermektedir zaten, teşekkür ederim

S 6. Fatih ÇAĞLAR, ticaret odası üyesi

Cansuyu projesinde şebekenin yenileneceği su faturalarının düşeceği söylenmektedir, doğrumu?

C 6. Adnan GÜLER

Tabi bu proje kapsamında, şebekenin komple yenileneceği, tüketicinin su sayacına kadar, (sayaçta vardı ama yasal dayanak olmadığı için elektronik sayaçlar, ön ödemeli sayaçlar proje kapsamından çıkarıldı.) Bunlar doğru.

Suyun fiyatının düşürüleceği doğru değil, neden doğru değil? Bu proje kapsamında yapılan fizibilite çalışmaları bizim suyumuzda Türkiye şartları içerisinde sürdürülebilirlik su işletmesinin Su İşleri Müdürlüğü'nün hizmetlerinin devam etmesi açısından mevcut fiyat sisteminin devam etmesi hatta 4 Avro/sent miktarında zam yapılması gerektiği yönünde idi. Biz 4 Avro/sent lik zammı yapmadık, ama bu seviyede devam edecek, çünkü biz çok pahalı bir su kullanmıyoruz. İnsani tüketim açısından sıkıntılı olan, Türkiye'deki bir çok yerdeki sular bizim içilebilecek suyumuzdan çok daha pahalı. Halbuki uzmanlar ve analizler bizim suyumuzun hiçbir problemi olmadığını söylüyor, dolayısı ile bu bilgiyi böyle düzeltebiliriz Fatih bey.

S 7. Fatih ÇAĞLAR

Başkanı ben şunu söylemek istiyorum, bildiğim kadarıyla çok fazla kaçak suyumuz var, harcadığımızın kat kat üzerinde akıyor bu kaçaklar önlendiği zaman neden su fiyatını düşürmüyorsunuz?

Yüksel ÇAKIR

Hem bilgilendirme açısından hem sorunun daha iyi açıklanabilmesi için bizim şu an itibari ile konut sayısının kette yaşayan ket sakini sayısını baz aldığımızda ihtiyacımız olan su miktarı ne kadar? Pompalardan basılan su miktarı ne kadar? Yani sisteme sokulan ve musluklardan akan su miktarının mukayesesini yaparsanız her kez zaten kıyaslayacaktır.

C 7. Gürbüz OKTAY

Bizim yani vatandaşımızın konut bazında düşünürsek tahakkuk ettirdiğimiz su miktarımız 6.000.000.m³ civarı, ürettiğimiz su miktarı 10.000.000.m³ ün üzerinde bunun kullanım esnasında Avrupa Birliği'nin yaptığı çalışma neticesinde % 40 gibi kayıp söz konusu ama bu kaybın tamamı kayıp değil, Saatsiz olan bir kısım da mevcut bu meclis kararlarıyla falan alınan kararlar doğrultusunda açıklanan kısımda var.

Fakat biz o açıktaki kalan kısmın sosyal boyutundaki vatandaşa bedelini ödetmiyoruz, yani bizim 1 trilyon gibi elektrik giderimiz var, sadece pompa istasyonlarımızda onu yansıtmaya kalkarsak, sizin söylediğiniz bazı çok yukarı çıkmanız gerekiyor, yani 1 milyona değil, 2 milyona da satsak suyu. Ama ne olur şimdi şebekeyi değiştirdiğimiz zaman kaçak seviyesi sıfır olma şansı yok, Türkiye'nin Hiçbir yerinde yok Avrupa da da yok ama aşağıya çekersek kaç çekeriz ? % 15 e çekersek Türkiye standartlarına çekersek o % 25 lik bir düşüş olur, dolayısı ile ilerdeki yansımalar belki dönmez vatandaşa, ama düşüş olmaz, olay bu;

Yüksel ÇAKIR, Erzincan Belediye Başkanı

Bu sistemin çevrilebilir bir sistem olması yolunda düşünülebilir, sistemin çevrilmesi ile alakalı maliyeti ile üzerine çok fazla bir ilave yapılmadan biz Erzincan a suyu sunmanın gayreti ve çabası içerisindeyiz, zaten bu projenin yenilenmesinin amaçlarından biriside bu şekilde söyleyebiliriz.

Burada ortaya çıkan kayıp kacaklar kontrol altına alarak maliyetinin düşürülmesi ile alakalı bir çalışma olarak da nitelendirebiliriz, suyun kalitesi ile alakalı bir problem yok.

İfade edildiği gibi ihtiyaçla, basılan su arasında neredeyse % 50 gibi bir fark var, bu fark büyük bir oran bunu kontrol altına aldığımızda zaten düşecektir maliyeti.

S 7. Said SAYGÜN, Erzincan Sağlık Personeli

İlçelerde de bu proje uygulanacak mı? Erzincan ın ilçeleri içinde bu proje uygulanabilir mi? Teşekkür ederim.

C 7. Adnan GÜLER

Bu proje şu anda konuştuğumuz proje sadece Erzincan Belediyesi ve Erzincan il sınırlarını kapsayan bir projedir.

S 8. Halime KELEŞ, Belediye Meclisi Üyesi

Sularımızın içilebilir kalitesi ile ilgili sağlık kesimi hemen bir salgın olduğunda musluk suyu içmeyin diyorlar, bu beni rahatsız ediyor yeterince neden bilgilendirme yapılmıyor? Doktorlar neden hemen musluk suyu içmeyin diyorlar, bunu Doktorlara anlatalım.

C 8. Adnan GÜLER

Ben Halime hanıma teşekkür ediyorum, ben daha sonra bir açıklama yapacağım ama sağlıklı bir arkadaşımız var burada arkadaşımız bizi bu konuda daha detaylı bilgilendirir diye düşünüyorum.

Suyumuzla ilgili herhangi bir problem yoktur hem bu Türkiye'deki Akredite laboratuvarlarda hem de yurt dışındaki Akredite laboratuvarlarda analizleri yapılmış, hem kimyasal hem biyolojik hem de diğer radyoaktif analizleri yapılmış bir sudur, dolayısı ile Erzincan'ın suyunda her hangi bir problem yoktur.

Ama her hangi bir ishal vakası çocuklarda bir şey olursa “kaynatılmamış su içirmeyin” bu genel bir kuraldır. Koruyucu hekimlikte bu bir kural. Burada sağlıkçı arkadaşlarımız var onlar bize ve sizlere daha detaylı bilgi verebilirler.

Erzincan Halk Sağlığı Personeli: 5 yıldır sürekli takip ediyoruz; musluğumuzdan akan su % 100 güvenli.

Halime KELEŞ: Erzincan ın suyuyla ilgili kötü bir reklam yapıyor.

S 9. Göktuğ, Fidem İlköğretim Okulu Öğrencisi

Proje aşamasında hiç zorluklarla karşılaşacağınızı düşünüyor musunuz? Ben sizin ne iş yaptığınızı görevinizi tam anlayamadım.

C 9. Adnan GÜLER

Biz galiba kendimizi tanıtmadık, Ben Adnan GÜLER sağımda oturan Gürbüz OKTAY Bey Su ve Kanalizasyon Müdürümüz, biz Erzincan Belediyesi çalışanlarıyız, solumda oturan Ozan TUNÇKILIÇ beyefendi de Su Konsorsiyumunun bir elemanı, bizim adımıza bu projeyi ilgili çevresel bölümü hazırladı ve biraz öncede sundu.

Karşılaşacağımız sorunlar elbet deki olacak bir çok sorunlarla karşılaşacağız ama bu sorunları bu şehirde oturan yüz bin tane insanla birlikte aşacağız, çünkü hepimiz bu kadar önemli alt yapı problemini hayati meseleyi, su meselesini, Atık su meselesini çözmek için karar verdik, irade ortaya koyduk.

Bu projenin en önemli safhalarından biri elbette ki projenin %75 i Avrupa Birliği hibe fonlarından karşılanıyor olması. Diğer taraftan, % 10 u Çevre Bakanlığı Hibe fonundan, % 10 u İller Bankası, Dünya Bankası kaynaklı uzun vadeli kredi ile karşılanıyor olmasıdır.

Yani biz Erzincan Belediyesi olarak % 5 gibi bir rakamı önümüzdeki 4 yıl içerisinde projeye eş finansman olarak katacağız, söyleyeceklerim bu kadar.

S 10. Nazir AYÇİCEK

Bu proje gerçekleştirilirse % 50 olan atık su parasını alacak mısınız?

C 10. Adnan GÜLER

Atıksu parası biliyorsunuz Çevre Bakanlığının çıkarmış olduğu bir yasaya göre alınıyor, bu oranlar yasayla belirlenmiş, elbette ki atık su parası alacağız, oranı ne olur benim bir şey söylemem doğru olmaz, bu oran düşebilir mi bilmiyorum. Ama çok yükseleceğini de zannetmiyorum.

S 11. Tuğba TOPRAK, Fidem İlköğretim Okulu Öğrencisi

Kalıcı olan hasarlar olmayacak, kalıcı olmayacak hasarlar olacak dediniz, kalıcı hasarlar nelerdir?

C 11. Ozan TUNÇKILIÇ

Mevcutta bir arıtma sistemimiz var mevcuttaki arıtma sistemimizi yenilemez isek dereye boşalan atıksu deşarj edilen atıksu dereyi kirletir, bu dereyi kirlettiği zaman derenin eko sisteme etrafındaki ağaçlara, yeşilliklere bunlara kalıcı hasarlar olur.

Ama bunun önlemini alır, Atıksu Arıtma Tesisini iyileştirir bertarafını yaparsak dereye atılan suyu yüksek kalitede verirseniz mevcut derenin eko sistemine yani oradaki ağaçlara Ya da canlılara önemli ölçüde bir zararı olmayacaktır.

S 12. Benu AYDIN, Fidem İlköğretim Okulu Öğrencisi
Musluklardan akan su nereye gidiyor?**C 12. Adnan GÜLER**

Kanalizasyon sistemimize ve oradan da su arıtma sistemimize gidiyor, daha sonra ön arıtma yapılıyor, daha sonra bu biyolojik reaktöre gidiyor, biyolojik reaktörde bakteriler var, orada Zararlı unsurları parçalıyorlar, dönüştürüyorlar. Bir ot, bir yaprak nasıl çürüyor, o sistemde öyle çalışıyor, biyolojik olarak o zararlı olan bakterileri başka bir şeye çeviriyor. Bundan sonra çökeltme havuzlarına gidiyor, daha sonra biz onu alıp katı atık tesisine depoluyoruz, veya gübre olarak kullanılabilir. Tabii ki tahlilleri yapıldıktan sonra, kalıcı zararlı bakterileri yoksa içinde, sistem öyle çalışıyor.

Diğer taraftan çıkan arıtılmış suyu da Karasu ırmağına bırakıyoruz, hiç bir zararı yok o bölgede, gidip bakarsanız balıkların, diğer canlıların Hiçbir zarar görmediğini hatta ağaçların, otların zarar görmediğini görürsünüz.

Teşekkürler.

Bu süreç esnasında karşılaştığımız zorluklar olmuştur fakat siz her şeyin en iyisini ve kalitelisini hak ediyorsunuz.

Bu sorular kesinlikle uzmanlar tarafından değerlendirilecek, rapor edilecek, bizim internet sitemizde yayımlanacak ve bizim burada sizlere cevaplarımı vermediğimiz soruların cevapları o raporda verilecektir.

Bizleri sorularıyla yönlendiren ve bahsi geçen konuda katkılarından dolayı hem katılımcılara hem de Fidem İlköğretim Okulu öğrencilerine teşekkür ederiz.

Saygılarımla,